

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A felelősség lépcsőzete

Debrecen, július 31.

Szepes vármegye körirata megérkezett már Debrecenbe is, ahol a törvényhatósági bizottság kénytelen lesz foglalkozni így azzal a kérdéssel, hogy az adminisztrációban az állam által kinevezett, avagy a közgyűlés által választott tisztviselő működése kedvezőbb-e a közügyekre?

A mai közigazgatást leginkább azért kárhoztatják, mert a választott tisztviselők ekszisztenciája örökös bizonytalanságban van és ezért a tisztviselő állandóan és szakadatlanul kénytelen népszerűsége törekedni és a polgárságnak azt a részét, melynek szavazati joga van akkor, amidőn a tisztviselőket választják, ha akarja, ha nem, még hivatalos kötelességeinek teljesítése közben is kedvezésekben kénytelen részesíteni.

Ez magában véve még nem a legfőbb baj, mert hiszen azért vannak már közigazgatási tisztviselők, akik elég erősek és önállóak arra, hogy magukat az ilyen kényszer alól felszabadítsák. Különösen a vezető állásban működő tisztviselők azok, akik a választók zsarnoki akaratát kikerülni képesek; de tény, hogy keletkezhetnek helyzetek és keletkeznek még ezen magasabb pozíciókon is, melyekben az opportunitás parancsoló szava elől kitérni nem lehet, melyekben az opportunitást még a magasabb rangú tisztviselők is, az igazság és a benső meggyőződés rovására kénytelenek gyakorolni.

Igaz, hogy az opportunitás gyakorlását még a kinevezett vagy az örökre választott tisztviselőktől is meg fogjuk követelni bizonyos mértékig; de ezt a mértéket már nem a polgárság, vagy egyes polgárok akarata és befolyása fogja meghatározni, hanem a tisztviselő lekiismerete és egyéni kvalitása, úgy, hogy ez a mérték nem válik, nem válhatik soha többé az ügymenet hátrányára, vagy kárára.

Mindezeknél azonban lényegesebb hibája a mai közigazgatási rendszernek az, hogy a tisztviselő a közigazgatási tisztségben nem találja meg azokat az előléptetési reményeket, melyekre a komoly képzettségű és nagyobb várakozásokra jogosult ifjú ember a maga életcélját felépíteni szokta.

E miatt ma a közigazgatási tisztségekért csak a gyengébb képességű ifjúság töri magát; aki érzi, hogy néki más pályákon jelentősebb előmenetel is nyílik, nem vágyakozik közigazgatási tisztségre.

A közigazgatási tisztviselő munkája egyébként is sokkal nehezebb és hálátlanabb, mint más tisztviselőé, mert szakadatlanul a legnagyobb nyilvánosság ellenőrzése alatt áll és nemcsak a felettes ha-

tóságának, nemcsak a felek érdekeinek sokszor tendenciózus és opportunus szempontok által sugalmazott kritikáját kénytelen eltűrni, hanem az autonóm területek állandó bírálatának vannak kitéve, olyan bírálatoknak, amelyeknek indítéka néha a hiúság, néha a léhaság, sokszor a felületesség, még többször a politikai pártfegyelem és legtöbbször a pajtáskodás.

Ember legyen a talpán, aki ennek a kritikai hangszernek a billentyűit úgy tudja kezelni, hogy disszonáns hangzavar ne kerüljön ki belőle.

A magyar közigazgatás tisztviselője minden idejét, minden energiáját arra kénytelen fordítani, hogy ezt a hangszert kezelni tudja. Aki ebben a művészetben járattan marad, az lehet a világ legzseniálisabb tudósa, de közigazgatási hivatalra nem alkalmas. Mindig az értékesebb, a súlyosabb erő bukik és mindig a felszínen uszni tudó könnyebb elem az, amely ma a közigazgatási tisztségekben beválik.

Tiszteletet adunk a kivételeknek. Azoknak, akik érzik az itt elmondottak igazságát; de kénytefének uszni az árral és munkájuk értékességéből, a megsemmisülésnek kell átengedniük ezért a legértékesebb eredményeket.

Ez az oka annak is, hogy egy munkamennyiség elvégzésére sokszor tíz közigazgatási tisztviselőt kell alkalmazni, holott azt normális viszonyok között öt ember is elvégezné. Ez az oka annak is, hogy a magyar közigazgatásban csak felügyeleti jogokat gyakorló tisztviselők vannak. A munkát magát, még sokszor az érdemleges munkát is, irnokok, dijnokok végzik.

Ez az oka annak is, hogy minden írásban kell elintézni, mert sehol, senkiben megbízni nem lehet, minden ellenőrző közeget mellé még külön ellenőrző közegeket kell állítani, nehogy utóbb kiderüljön, hogy ez, vagy amaz az intézkedés kinek a cselekvése volt.

A felelősség-áthárítás lépcsőzete már tizemeletes; de ha valakit felelősségre akarunk vonni, ez egyszerűen képtelenség. Egyszerű ügyekben, amilyeneket egy-egy irnok is elvégezhetne, jogi vélemény, műszaki vélemény, számvevői vélemény, bizottsági javaslatok és külső és belső szakemberek véleményét kéri be a tisztviselő, nehogy nekik maguknak kelljen az intézkedéseikért felelősséget viselniük.

Mindezeket a bajokat akarja megszüntetni az államosítás. A bürokratikus copfot fogja elvágni az új közigazgatási törvény, mely a szolgálati érdeket teszi első helyre és nem azt a gondolatot, hogy: jaj, mit szólnak majd ehhez a hegypártiak, vagy a völgy tekintélyei.

P. L.

A főiskola évkönyve

Beszámoló az elmúlt tanévről

Ma bocsátotta ki a debreceni református főiskola az 1912-1913. tanévről szóló évkönyvet, amely a XXXV. évfolyamról számol be s amely egy eredményes év munkásságát mutatja be. A hatalmas, 236 oldalas évkönyvet Lencz Géza dr. akadémiai rektor szerkesztette rendkívül pontossággal, mindenre kiterjedő nagy figyelemmel, szerkesztői ügyességgel s azzal az ügyszeretettel, amely az ő munkásságát mindenben és mindenkor jellemezte.

Az évkönyv magának Lencz Géza dr. rektorának a szeptember 9-én tartott megnyitó ünnepélyen elmondott rektori székfoglaló beszédét közli, amelynek címe A keresztvétség előállása volt. Hatvanegy nyomtatott oldalra terjed a hatalmas, költői szépségekkel telt, mely tudással megépített gyönyörű teológiai fejtegetés.

Ezt követi az értékes egyházi beszédeknek egész sora, amelyeket az év folyamán a főiskola tudós tanárai különböző alkalmakkor mondtak el. Ezek közt van Csiky Lajos, Ruggonfalvi Kiss István dr., Pokoly József dr. székfoglaló beszéde, Lencz Géza dr. beszámolója, amely az év valamennyi jelentős eseményét, amely a főiskolát érintette, fölemlíti. — Az egyes ünnepélyes alkalmak felsorolásánál ott találjuk Degenfeld József gróf főgondnok és Baltazár Dezső dr. püspök és Kovács József polgármester beszédeit is.

Az évkönyv második része a főiskola szervezetével, kormányzásával foglalkozik, majd a tanárokat és a különböző karokon követett tanrendet, a vizsgálati bizottságokat, a tisztviselőket, végül az akadémiai hallgatókat sorolja föl az évkönyv.

Fölsorolja ezután az alapítványokat, a pályázatok eredményét, a pályázatokra adott bírálatokkal együtt, a jövő évi pályatölteket, az ösztöndíjban, segélyezésben, jutalomban részesült ifjakat, az ifjúsági egyesületek működését, amely részből meggyőződhetünk, hogy az ifjúság az önképzés terén tanárainak közreműködése és felügyelete mellett eredményes, szép munkát teljesített s különösen a segítő egyesületek igen sok jótékonyt gyakoroltak.

Ugy az anyakönyvtár, mint a könyvtári gyűjtemények s az ereklyemuseum szépen gyarapodtak adományokkal. — Külön fejezet számol be a tápintézet áldásos működéséről. A tápintézetben 500 növendék volt s a tápintézet összes kiadása 1912-ben 86932 korona 73 fillér volt.

Kielégítőek voltak az egészségügyi viszonyok. —

A további részben a jövő évi tanfolyamokra szükséges tudnivalókat közli az évkönyv s az új igazgatóságot, amelynek tagjai: Akadémiai igazgató dr. Kun Béla jogtanár; a teológiai kar dékánja dr. Erdős József teológiai akadémiai tanár; a jogi karé dr. Tóth Lajos jogakadémiai tanár; a bölcsészeti karé pedig dr. R. Kiss István bölcsészeti akadémiai tanár.

Végül a statisztikai adatok záriák be az évkönyvet. Ez adatok szerint beiratkozott a teológiára 278, volt az év végén 276, a jogi karon beiratkozott 207, volt az év végén 201, a bölcsészeti karon beiratkozott 51, volt az év végén 51. A vizsgák eredménye is kelégitő

volt. Az alapvizsgákon és képesítőkon az ifjuság szép eredményeket mutatott föl, amelyért méltán mondta a tanévzáró ünnepélyen Kovács József polgármester e szavakat:

— Örömmel állapítom meg, hogy a tanuló ifjuság nevelése méltó ahhoz, hogy egyetemi polgárokká legyenek. Ez a professzorok érdeme elsősorban.

Valóban, a tanári kar a bemutatott munkáért minden dicsőretet megérdemel.

A földgáz Debreczenben

Tárgyalások a tanács és az állam között

A kormány még Lukács László kormányelnöksége idejében intézkedéseket tett, hogy a sármási földgázforrás áldásainak hasznát minél jobban és szélesebb körben elterjeszthesse. Külön kirendeltségek mentek a helyszínre, hogy a kérdést tanulmányozzák s ma már odaérett a kérdés, hogy a hasznosítás ügyét előkészítő hivatal, a m. kir. kutató bányahivatal az ország ama városaihoz és közönségeihez, amelyeknek vidékén a földgázt el akarják vezetni, fölhívást intézett, hogy közölje azokat az adatokat, amelyekből a szükségletre és a várható fedezetre következtetni lehet. A megkeresés Debrecen városához is megérkezett, miután a földgázt Budapestre akarják bevezetni és a vezeték Debreczenen is átmenne, tehát ide is szállítható lenne.

A kutató bányahivatal a következők iránt érdeklődött:

1. A városban tüzelésre használt anyag mennyisége évenként.
 2. A felhasznált tüzelő anyag részletezése házi szükségletre, gyári és piaci célra.
 3. A felhasznált tüzelőanyag származása és egységára nagyban és kicsinyben való vásárlásnál.
 4. A gázgyárak száma, a gvártott gáz mennyisége a legutolsó évben.
 5. Az utolsó évben felhasznált gáz mennyisége világításra és fűtésre.
 6. A gáz egységára köbméterenként a felhasználási mód szerint.
 7. A tüzelésre szolgáló gáz fogyasztóinak száma.
 8. A világításra szolgáló gáz fogyasztóinak száma.
 9. A fűtésre és világításra szolgáló gáz fogyasztóinak száma.
- A lakosság foglalkozásának megoszlásáról is kérdezősködik a hivatal.

Debreczeni Jenő gázgyári igazgató, miután Szmolka Nándor m. kir. bányamérnök, a ki a fölhívást intézte Debrecen városához, a válasz megadását igen sürgősnek jelezte, már meg is adta a sürgős választ és terjedelmes jelentésben terjesztette ma be a tanácshoz.

E jelentés szerint a tüzelőanyag mennyiségére, a lakosságnak foglalkozás szerint való megoszlására vonatkozóan fölvilágosítást adni nem tud. Egyebekben bejelenté, hogy Debreczenben egy, a város tulajdonában levő gázgyár van, amely a legutóbbi évben 2232000 köbméter gázt termelt. Ebből utcai világításra használtak 448000 köbmétert, a városi épületek világítására 54000 köbmétert köbméterenként 10 fillérjével, világításra 1079000 köbmétert köbméterenként 23 fillérjével, ebből a kulturális célra szolgáló mennyiséget 20 fillérjével, motorikus célokra 67000 köbmétert köbméterenként 14 fillérjével, fűtési célokra 421000 köbmétert köbméterenként 14 fillérjével, saját célokra 98000 köbmétert.

A gázgyár összes bevétele 358844 korona 82 fillér volt. Volt 2225 gázfogyasztó, égett 20556 láng, volt 960 főző és melegítő, 410 kandalló és fűrdőkályha.

Az előállítási költség 10.811 fillér volt, a gázcső szállítása kilométerenként és méterhátszámként 10 fillérbe került.

Debreczeni Jenő a jelentés végén a következőket jegyzi meg:

Tisztelettel jelentem, hogy a földgáz fölhasználásának kérdése Debrecen városára rendkívül nagy fontossága és a város közön-

ségét rendkívül érdekli, miért is a város bármiféle szükségelt adatot szívesen bocsát a kutató bányahivatal rendelkezésére, akár a városi tanács útján, akár pedig közvetlen a világítási vállalat igazgatósága utján intéztesék a városhoz kérdés, amiről a kutató bányahivatalat értesíteni kérem.

A földgáz bevezetésének fontosságát hangsúlyozta munkatársunk előtt Körner Adolf főjegyző, a világítási vállalat felügyelő bizottságának elnöke, aki kijelentette, hogy Debrecen városára végtelen fontossága volna a földgáz bevezetése s ezért jobb szerette volna, ha statisztikai adatok kérése helyett az állam már kész szállítási ajánlattal fordult volna Debrecen városához. Eppen úgy óhajtanánk tartja, ha a drágán-völgyi erőművi vállalkozástól villamos energiát nyernének. A földgáz és a drágán-völgyi villamos energia bevezetése ugyanis jelentékenyen leszállítaná a gáz és villamos áram árát és lehetővé tenné a gáz és villamosság nagy mértékben való elterjedését.

A tanács a Debreczeni Jenő által közölt adatokat és a gázgyár mérlegét és jelentését megküldi a kutató bányahivatalnak azzal, hogy mielőbb konkrét tárgyalásokat kívánna már folytatni a földgáz bevezetése érdekében.

Augusztus 2.

A tanács Debrecen polgárságához

Az 1849. évi augusztus 2-án Debrecen mellett lefolyt véres csata emlékét minden esztendőben kegyeletes ünnepséggel szokta fölújítani a városi tanács. Mint már évek óta, úgy ez idén is a városi tanács rendezte az ünnepségeket, amelyekre a következő fölhívást bocsátotta ki:

Debrecen város polgársága!

Dicsőséges szabadságharcunk egyik szomorú évfordulójához érünk ismét augusztus hó 2-án.

Szomorú nap, de emlékeztető! Alig kilencezer maroknyi magyar sereg vitéz bajnokai vették fel itt a mi városunk nyugati határán a küzdelmet a tulnyomó számban előtörő orosz hadsereggel.

Honvédeink haláltmegvető önfeláldozása nem volt képes feltartóztatni tiszszerte nagyobb ellenét. — Győzött a tulerő. Két emberöltő-kor merült 1849. augusztus 2-ik napja óta az örökkévalóság tengerébe. De a lezajlott küzdelmes évek sem feledtethették el, miként harcoltak, mint vértettek el vitéz honvédeink akkor, hogy megtámadott hazánk féltett szabadságát megvédjék.

Ez évben is felkeressük hát a bemohosodott sirhantokat. Megemlékezünk a névtelen hősofokról, kiknek piros vére áztatta városunk földjét. Elmegyünk az egyszerű sirokhöz, hogy az alattuk alvók honszerelméről emlékezzünk, a honszerelmű tüzetől lelkesülünk s dalt zengve dicsőítsük emléköket, kik a hazáért, a szabadságért küzdve, vértettek el. És elmegyünk, hogy lelkesedést merítsünk nagy idők emlékeiből, hogy megtanuljunk ott küzdeni észszel, küzdeni munkával s ha kell: életet és vért áldozva — hazánk jólétéért, szabadságáért.

Az ünnepély programja:

1. Gyülekezés a református főiskola udvarán, augusztus 2-án délután háromnegyed 4 órakor. 2. A „Petőfi-dalkör” előadása és a Petőfi-szobor megkoszorúzása. 3. Kivonulás a honvédsirokhoz az „Egyetértés” dal- és zeneegylet vezetésével. 4. A honvéd-siroknál: a „Kossuth-dalkör” és a „Petőfi-dalkör” együttes éneke. 5. Emlékbeszéd. Tartia: Vass Károly dr. városi tb. jegyző. 7. Debrecen sz. kir. város nevében az emlékszóbor megkoszorúzása Szabó Elek aljegyző, tb. tanácsnok által. 7. A „Kossuth-dalkör” és „Petőfi-dalkör” együttes éneke. 8. Alkalmi költemény. Előadja: Kemény Lajos színművész. 9. Himnusz. Éneklő a közönség. Az agg honvédek a me-

nettel kocsin vonulnak ki. Az ünnepély pontban 4 órakor kezdődik.

Az ünnepélyre a budapesti honvédmeház is leküldi kiküldötteit, akiket a város vendégel meg.

Papból napszámos

A Tolsztojánus rajongó sorsa

Sokat irtak már a lapok György János doktrorról, aki három (jogi, filozófiai és teológiai) diplomával a zsebében beállott köcsiszlónak. Nyughatatlan vére kergeti mindig más és másfelé. Volt katolikus tanár, de elhagyta állását és egy aradi gvárban napszámosmunkát vállalt; azután elhagyta hitét és protestáns pap lett, de egy hónappal ezelőtt otthagyta bodonkuti ekléziáját és beállott köcsiszlónak, miután elhagyta a protestáns egyházat is. A rajongó ember most Odroson időzik, ahol egy földbirtokos vendége. Ott kereste föl az Aradi Közlöny egyik munkatársát, akinek kérdéseire a többi közt ezeket mondotta:

— Igen, elhagytam a protestáns egyházat is. Az egyházak ma a megöli az igazi vallásosságnak! Hiszen például a papok a szószékről dicsőítik a háború vérengzését, hiszen azt akarják elhitetni, hogy az Isten örül a vérengzésnek, megáldják a fegyvereket! Nem a vérontás megszüntetéséért könyörögnek, hanem sikra lépnek a saját fizetésük javításáért, a vasárnapi prédikációkért olyan fizetést kérnek, mint a milyen például a bírőé, aki egész héten dolgozik. Mozgalmat indítok, egyházellenes mozgalmat, mert ki kell szabadítani az embereket az egyházkötelék alól, fel kell szabadítani hitéletüket, gondolkodásukat!

— Nem gondolja, hogy saját magával, de ha saját magával nem is, családiával szemben vannak kötelességei?! Nem gondolt arra, hogy családjának, gyermekeinek, véréből sarjadzott véreinek jövőjét biztosítsa? Nem gondolt arra, hogy most a kolozsvári teológia tanára lenne, nem habozott egy perccig sem, a mikor otthagyta papi állását?

— De igen! Magamat nem bántam sohasem, mert semmiféle fizikai fáidalmat én nem érzek, végtelen, leirhatatlan gyönyörűséggel tölt el mindig a cél! De sajnáltam családomat, sajnáltam feleségemet, sajnáltam a gyermekeimet. Ez fizikai fájdalom volt csak, ha nagy is. De a másik irányban akadályozott a lelkiismeret s a lelkiismeret szava döntött nálam.

— De hát van-e tanításának fogantja, eredménye?

— Külső eredményt, igaz, nem értem el! De tudom, hogy vannak többen, akik komolyan veszik tanításaimat és akik hisznek benne . . .

— Többen? Hányan?

— Hogy hányan? Azt nem tudom!

— De mégis! Mondjon egy számot. Inkább többet, mint kevesebbet!

— Öt-hat!

— Öt-hat? Öt-hat prozelitáia van s az emberek száma millió, meg millió!

— Engedje meg, — vág közbe élénken György dr. — engedje meg, hogy Jézus nevét említsem. Ne vegye hivalkodásnak, még csak nem is hasonlat. Amikor Jézust fölfeszítették, egyetlen hive sem volt s mikor jöttek a poroszok, a tanítványok is elmenekültek.

— A katonai követelés. Bécsből táviratozzák: Krobotin lovag hadügyminiszter tegnapi délben megjelent a külügyminisztériumban, ahol egy óra hosszat tanácskozott Berchtold gróf külügyminiszterrel. Az utóbbi időben több ízben volt ilyen tanácskozás. Politikai körökben hire jár, hogy ez a tanácskozás, valamint a hadügyminiszter legutóbbi kihallgatása összefügg a közeli új katonai követelésekkel és a tervezett ujonclétszámemeléssel. Berchtold gróf este hosszabb ideig tanácskozott Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökkel és Zaleszky lovag osztrák pénzügyminiszterrel.

Baltazár lobogója alatt

A nyirbátori kerület választói a püspök mellett

Az igazság, a becsületes munkás törekvés, a magyarság boldogulása készülő diadalra Nyirbátorban. Mindenki tudja, mindenki érzi, hogy *Baltazár* Dezső dr. személyében olyan jelöltje van a nyirbátori kerületnek, akinek nagysága, tudása, magyarsága, kálvinista becsületessége, puritán lelke legyűr minden szemben álló üres fölfujt frázisba öltözködő ellenzékiskedést. Tudja mindenki, hogy az ő nagyságával szemben az ellenfél eltörpülő semmiség. Tudja mindenki, hogy az ő liberálizmusával szemben egy klerikális fekete jelentéktelenség áll.

És mégis, ha valaki csak a budapesti lapokat olvasná, csak az ellenzéki lármára hallgatna, azt hihetné joggal, hogy *Laehne* Hugó már meghódította az egész nyirbátori világot és *Baltazár* Dezső dr. ez az óriása a magyarságnak, a tudásnak, a liberálizmusnak, *Baltazár* Dezső dr. a tiszántúli református egyházkerület mindenütt nagyra tartott és nagyra becsült feje — senki.

Pedig a budapesti sajtóban elhelyezett dolgok, az ellenzéki nagy láрма nem egyébre való, minthogy *Laehne*ek elszédítsék önmagukat attól a keserves tudattól, amely előttük kezdettől fogva világos. Ők már sajnosan kezdik tapasztalni, hogy kezd kialakulni a helyzet képe, amely pedig reájuk *Laehne*ekre s a maszlagolt és maszlagoló lapokra nagyon, de nagyon kompromittáló és lesújtó lesz.

A hazugságokat döntögetik le az események, a valóság, a tények. *Kerületszerte a legnagyobb rokonszenvvel fogadta a kerület választópolgársága Baltazár Dezső dr. jelöltségét.* Az utolsó napok alatt annyira megerősödött a *Baltazár* melletti mozgalom, hogy a kerület községei, választóinak *vezérei önként sietnek Baltazár Dezső dr. zászlója alá s jelentik be harckészségüket s az őket követő nagy számú seregeket.* A birtokosok, bérlők, papok, tanítók sietnek nagy lelkesedéssel, hogy fölvilágosítsák a népet arról a nagy dolgról, amelyet az jelent, hogy *Baltazár* Dezső dr. lép föl képviselőjelöltül és *napról-napra növekszik a lelkes Baltazár-tábor,* mert átlátja a nép a püspök vállalkozásának szépségét, erkölcsi értékét, nagyságát.

És míg *Baltazár* Dezső dr. neve, személyisége, nagyságának fénye maga egy hódító, győzelmes hadsereg, addig *Laehne* Hugó maga járja, korteskedni végig állandóan a kerület községeit, a választókat. Ő és *Mezőssy Béla* kullognak nagy mérgesen és nagy keservesen a kerületben, mert a többi nagybirtokos és gróf ur a programbeszéd után otthagyták őket, mint *Szent Pál* az oláhokat. Ők majd csak a választásra jönnek vissza, de akkor már harminckettel magukkal, hogy minden községbe jusson egy ellenzéki képviselő. Elég lesz nekik akkor is a szégyen — gondolják magukban.

Jellemző *Laehne*ek tehetetlenségére és választási harcuk tisztaságára az, hogy nem tudnak egyébbel korteskedni, mint azzal, hogy *Baltazár* Dezső dr. *elakarja venni a katolikusoktól a birtokokat.* Már olvastunk erről a kortesfogásról a fővá-

rosi lapokban is, ahol többek között az is napvilágot látott, hogy *Szabó* Lajos református lelkész, *Baltazár* Dezső dr. lelkes híve egy kiadott röpiratában szinte ilyen eszközökkel próbálta volna a hívek toborzását. A kezünkben van az a bizonyos röpirat, amelynek az a címe: „*Mit akar Baltazár püspök?*” Ebből a röpiratból kiteszik, hogy *egy nagyon alttomos, nagyon visszataszító kortesfogás az ellenzék részéről ez a hazug ráfogás,* amellyel *Szabó* Lajos s rajta keresztül *Baltazár* Dezső dr. ellen izgatnak.

Itt közöljük szószerint a röpirat egy passzusát, amellyel *Szabó* Lajos a katolikus autonómiáról szóló fejtegetéseit be-
zárja. Ime:

„*Már látom az ujságok hasábjain ki-
írva, már hallom a suttogást, mely azt
akarja elhíttetni a néppel, hogy ime ez az
a Baltazár, aki a katolikusok vagyonát
elakarja venni és a nem katolikusoknak
adni. Szükségesnek tartom azért kijelen-
teni már most, amint ő azt programbe-
szédében kifogja fejteni, hogy ez a törek-
vés távol áll tőle, és mi tőlünk, akik őt
ez alkalommal követni szándékozunk.
Szégyenüljön meg az, — amint a követ-
kezők meg is fogják szégyeníteni,
— aki ily hazug híreket terjeszt. Mi nem
áhitozunk senki vagyonára, senki tulaj-
donát elvenni vagy elvétenni nem akarjuk,
sőt katolikus testvéreinket is segíteni
akarjuk, hogy megnyerhessék azt, ami
nekünk és másoknak megvan, az önren-
delkezési jogot. Amiért mi küzdeni aka-
runk nem más mint az, hogy e hazának
minden polgára egyenlő és igazságos el-
bánásban részesüljön. A dr. Baltazár De-
zső neve és ígérete biztosíték nekem, hogy
igy lesz.*”

Ez ugy-e bár nem kíván kommentárt, de az ellenzéknek ebből kierőszakolt, a hazugság pörölyével kikovácsolt kortesfogása sem.

Egyébként *Baltazár* Dezső dr. programbeszéde is ékes cáfolattal fogja sújtani a hazudozókat, akikről csodálkozva kell kérdeznie minden becsületes embernek, milyen lehet hát ezek után ezeknek az embereknek az igazmondása, ha van ugyan igaz szavuk.

A programbeszédre, amelyre lázas érdeklődéssel készül a nyirbátori kerület minden községe, a következő falragaszokon hívják föl a kerület választó népét:

Tisztelt választópolgárok!

Folyó évi augusztus hó 3-án, vasárnap délután 3 órakor Nyirbátorban, a Piac-téren (rossz idő esetén a Nagyvendéglő termében)

dr. Baltazár Dezső ur

mint pártonkívüli képviselőjelölt

programbeszédet tart

Aki az igazságnak barátja, aki meg akar győződni arról, hogy az ellenpárt részéről ellene nyilvánosan elhangzott vádaskodásokból **egy szó sem igaz:** az jöjjön be, hallgassa meg őt és úgy adja le szavazatát.

Nyirbátor, 1913. július 28-án.

A *Baltazár*-párt vezetősége.

Mert ez a sorsa minden hazudozásnak. Jól mondja a magyar közmondás:

— Könnyebb megfogni a hazug embert, mint a sánta kuttyát.

Lelepleződnek. *Baltazár* Dezső dr. becsületes szava, harsogó igazsága le fogja tiporni azokat, akik hazugságok, rágalmak ugorkofájára mászva hiszik azt, hogy ők nagyok. Az igaz ember dörgő szava összeomlosztja az ellenfeleknek maguk alá rakott cseréptalapzatát s az ő puritán, tiszta lelkének egy rezgésére összedől az egész csunya kortesfogásokon épült hazudozás.

Mert ezen épül föl minden cselekedetük, hazaugságból fakad minden szavuk *Laehne* Hugóéknak. Im megint egy diszes példa: Csak a napokban helyezték el *Laehne*ek sajtóharcosai a fővárosi lapokban, hogy *Balogh* Ferenc a nyirbátori munkapárt elnöke levélben jelentette ki s közölte ezt *Deme* Sándor *Laehne*-párti vezérfiúval, hogy nem támogatja *Baltazár* Dezső drt.

Erre a hazugság ellenében szintén dokumentummal szolgálunk. *Hazugság ez is, mint a többi, amit ezek a derék urak világgá eresztettek és eresztenek még.*

Balogh Ferenc bankigazgató, a nyirbátori munkapárt elnöke ugyanis a következő nyilatkozatot bocsátotta ki:

NYILATKOZAT.

A debreceni és budapesti lapokban olyan hírek jelentek meg, mintha én levélben értesítettem volna dr. *Deme* Sándor ügyvéd urat, a helybeli függetlenségi párt vezérfiúját, hogy én *Baltazár* Dezső dr. püspök urat önjelöltnek tekintem s így az ő jelöltségét sem én sem az elnökelem alatt álló párt nem támogatja. Kijelentem, hogy ez a hír teljesen alaptalan, mivel én ilyen vagy ehhez hasonló tartalmu levelet *Deme* Sándor dr. urnak, sem másnak nem irtam.

Nyirbátor, 1913. évi július 31.

BALOGH FERENC,
a nyirbátori nemzeti munkapárt elnöke.

Ime így fest az ő cselekvésük, ilyen színe van az ő igazságaiknak. Kezünkben az irás, ez beszél. Ismét tények ugy-e a *Laehne*ek nagyon csuf és folytonos hazudozása ellenében. Van-e hát vége a hazudozásnak kortessorának? Vagy talán nem akarnak, vagy véletlenül sem tudnak igazat beszélni?

De tovább is van ez. *Balogh* Ferenc *kérdőre vonta* *Deme* Sándort és *Deme* Sándor *beismerte, hogy maga találta ki az egész históriát.*

Az igazságot ott kell keresni és fogják tehát megtalálni, ahol *Laehne*ek nem mondják. *Balogh* Ferenc is a vele szemben *Baltazár* Dezső dr. ellen tervezett ártással szemben kijelentette, hogy *egész pártjával együtt a legnagyobb lelkesedéssel áll Baltazár Dezső dr. pártjára,* hogy segítsen maga is letörni azt az ellenzéki frázisvilágot, a maszlagoló, humbugon épült ürességet, amelynek egyik fekete embere most hazugságok fegyverével merete fölvenni a küzdelmet *Baltazár* Dezsővel szemben.

*Laehne*ek különben tudják, hogy helyzetük nem rózsás egy csöppet sem és tudják, hogy egyedül a hazugság, gyöngye fegyver. Már el is terjedt a hire, hogy

Laehne képviselő ur 100.000 koronát szánt a nyirbátori kerületnek és 100.000 koronával tömött börtárcával jár a vok-sok közt.

Laehne urék megpróbálták egyébként a kerület egyik nagybirtokosát Majláth József grófot rábírní, lépjen sorompóba Laehneék mellett, de Majláth gróf kosa-rat adott nekik.

Igy fest a helyzet most Nyirbátor-ban. Az utcán lelkes Baltazár-pártiak jár-nak, Baltazár-zászló leng a házakon, Bal-tazár-toll van a kalapok mellett s a Laehne-párt, hogy ideig-óráig megtudjon élni, ha-zugságokkal táplálkozik.

Emlékkereszt a póttartalékosoknak

A honvédelmi miniszter rendelete Debreczenhez

Megemlékeztünk arról, hogy a király azoknak kitüntetésére, akik a katonai szolgálathoz a most lefolyt válság idején behi-vattak, emlékkeresztet alapított. Akik még ma is katonák e keresztet már megkapták, azokra vonatkozóan pedig, akik már kijöt-tek a katonaságtól, a honvédelmi miniszter úgy intézkedett, hogy azoknak a polgári katonaiigazgatás ossza ki és kézbesítse az emlékkereszteket.

Erre vonatkozó rendelete most érkezett le Debrecen városához s e rendelet a követ-kező:

Debrecen város tanácsának.

Császári és apostoli királvi felsége fo-lyó évi július hó kilencedikén kelt legfelsőbb elhatározásával egy „emlékkereszt“-nek ne-vezett oly szolgálati jelet méltóztatott leg-kegyelmesebben alapítani, mely a vonatkozó alapszabályok szerint a különös katonai szol-gálatok alkalmából adatik. Ilyen emlékke-resszettel — legfelsőbb parancs folytán — az 1912—1913-iki krizissel összefüggő különös katonai rendszabályok alkalmából a császári és királyi közös hadsereg és haditengeré-szet, a honvédség, továbbá a csendőrség, va-lamint a pénzügyőrség, a magyar királyi ha-tárrendőrség és az állami erdészeti személy-zet, végül az önkéntes egészségügyi ápolás személyzetének erre igényjogosultsággal bíró és az illetékes parancsnokságok, csa-patok, intézetek és hatóságok által kijelölt egyének fognak ellátni.

Azon igényjogosultak részére, akik idő-közben a nem tényleges viszonyba már visz-szahelyeztettek, az emlékkeresztek az azok-hoz tartozó szallagokkal együtt a csapattes-tek által a nyilvántartó hatóságok útján, az illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságok-nak fognak megküldetni. A tényleges szol-gálatban levő igényjogosult egyéneknek az emlékkereszttel való ellátása ünnepélyes módon fog történni. Felhívom a törvényha-tóságot, hogy az elsőfoku közigazgatási ha-tóságokat haladéktalanul utasítsa, hogy a nem tényleges viszonylatba már visszahe-lyezett igényjogosultaknak az emlékkeresz-tet, amennyiben azok evégből az említett hatóságoknál önként jelennek meg, szintén lehetőleg ünnepélyes módon adják át.

H a z a y, honvédelmi miniszter.

A tanács katonaiügyi osztálya már meg-kezdte a szükséges intézkedéseket az em-lékkeresztek kézbesítése és kiosztása érde-kében.

A béke felé

Tizenkét nap múlva kész lesz a megegyezés

A bukaresti béketárgyalások megkez-désével mind erősebbé vált a meggyőződés, hogy a végleges béke két héten belül meg-lesz. A Balkánon folynak még apróbb ösz-szeütközések, de a harc szünetel.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

A fegyverszünet.

Belgrád, július 31. A főhadiszállásra ma jelentés érkezett, hogy a békekövetelés elha-tározása alapján *öt napi fegyverszünet áll be.* E határidő leteltével a csapatoknak újra meg kell kezdeniök a hadműveleteket, ha csak el-lenkező értelmű parancsot nem kapnak. — A csapatok megmaradnak mostani állásaikban.

London, július 31. A reggeli lapok nagy meglepéssel regisztrálják az ötnapos fegy-verszünet megkötéséről szóló hírt. A sajtó leg-nagyobb része megállapítja, hogy *a fegyver-szünet gyors megkötése az osztrák és ma-gyar diplomácia sikerét jelenti,* amelyben mindenesetre Oroszországnak is jelentős ré-sze van. Az a nyomás, amelyet Ausztria és Magyarország meg Oroszország Athénre gyakoroltak, Venizelosz görög miniszterelnököt engedékenységre indította, jóllehet dél-előtt még határozottan az ellenségeskedés megszüntetése ellen nyilatkozott.

Fordul a szerencse.

Szofia, július 31. *(Bolgár távirati iroda.)* Tegnap az egész szerb vonalon pihentek a fegyverek. A görögök jelentékeny haderővel megkísérelték a Zanoga és Boastepe hegye-ken állásainkat megtámadni, *a bolgár csa-patok azonban visszaverték őket.* A bolgárok ezután támadásba mentek át és birtokukba vették a Bregalnica felső folyását és a Pe-cesevo mellett levő sikságot és ezáltal a bol-gárok itt a szerbek és görögök közé éket ver-tek. A külső balszárnyon a Mesta völgyében *a görögök kénytelenek voltak visszavonulni,* miközben szállítmányaik legnagyobb részét jelentékeny mennyiségű élelmiszterrel együtt hátrahagyták. *Az egész Razlog sikságból ki-verték a görögöket.*

Szofia, július 31. A görögök, akik ötszö-rös tulerővel küzdenek az aránylag gyöngé bolgárok ellen, *nem a legjobb helyzetben van-nak. Jobbszárnyukat Nevrokopnál megverték* és remélhető, hogy az a jelentős erősítés, ame-lyet Ivanov kapott, már holnap megváltoztat-ja teljesen a helyzet képét. Egybehangzó ér-tesülések szerint *a szerb hadsereg kimerült.* Hír szerint az üszküib-nisi vonal több helyen annyira megrongálódott, hogy hosszabb ideig használhatatlan lesz.

Viddin ég!

Bukarest, július 31. *A Scara jelenti, hogy Viddin bombázása, amelyet a szerbek hétfőn kezdtek meg, már néhány óra alatt elhallgat-tatta a bolgár ágyukat. A vár lángokban áll.*

Az orosz föllépés.

London, július 31. A Daily Mail azt a más részről meg nem erősített hírt közli, hogy *Oroszország befejezte Törökország el-len való készülődését.* Elhatározta, hogy csa-patokat szállít partra Örményországban és a kisázsiai parton levő török kikötőket a fekete-tengeri hajóhaddal bloklálja. Ezekkel az intéz-

kedésekkel Oroszország nyomást akar gya-korolni a portára abban az irányban, hogy csapatait az Enosz-Midia vonalra vonja visz-sza. Oroszország már csak a hatalmaknak erre vonatkozó megbizását várja. *A döntés a holnapi nagyköveti értekezleten fog megtör-ténni.*

A török katonai hatóságok értesítették a hajóstársaságokat, hogy máától kezdve *a ha-jóknak tilos a Boszporuszban való hajózás.* A tilalmat a török hajóhad lövőgyakorlataival okolják meg, az igazi ok azonban az, hogy a *Boszporuszban aknákat fognak lefektetni,* mert Konstantinápolyban komolyan félnek at-tól, hogy az orosz feketetengeri flotta paran-csot kapott a Konstantinápoly előtt való meg-jelenésre.

Pétervár, július 31. Hír szerint a hatal-mak, Oroszországot és Németországot bele-értve, beleegyeztek abba, hogy *az Enosz-Mi-dia határvonalat esetleg némileg megváltoz-tatják Törökország javára.*

Meglesz a béke.

Bukarest, július 31. A hatalmak bukaresti képviselői állandóan összeköttetésben vannak a békemegbízottakkal. Különösen a francia és az olasz követ tárgyal sokat a delegátusokkal és a román külügyminiszterrel. Általános a remény, hogy *12 nap alatt elvégzi munkáját a konferencia és azt hiszik, hogy a több ponto-kat öt nap alatt letárgyalják s akkor az ideig-lenes fegyverszünetet véglegessé teszik.*

Az Uj-földi Robinson

Egy szökött katona kalandja

Mostanában, hogy a katonák aratási szabadsága véget ért, nap-nap után érke-znek megkeresések úgy a rendőrséghez, mint a csendőrséghez, egyes be nem vonult had-kötelesek elővezetése iránt. A debreceni csendőrség is szünettelenül permanenciában van s kutat a szökevényeknek minősített hadkötelesek iránt. Tegnap is több járőr in-dult meg a város határába, mikor hírül hoz-ták, hogy az Uj-földön elterülő kukoricás-ban felütötte tanyáját egy ismeretlen idegen.

— Bánya Jánosnak hívják az illetőt — adta elő egy asszony — és a nagyváradi 101. gyalogezrednél szolgál. Az elmúlt héten telt le aratási szabadsága, azonban semmi kedvet nem mutatott a visszatérése. Én együtt arattam vele s többször voltam jelen, mikor kijelentette:

— Élve nem visznek vissza az ezredhez!

Más tanuk pedig már napok óta látnak az Uj-földön egy katona uniformisba buj-tatott alakot, akinek a kukoricás közepén jól felszerelt kunyhója van, melyből csak éjszakánként buvik elő, hogy eleséget sze-rezzen.

Ezt az előadást egyik jómódu birtokos is megerősítette, akitől a szökött katona ke-nyeret és dohányt kért, majd beszédbe ele-gyedett ezzel s azt mondta, hogy most sza-badult ezredétől, ahol mint tartalékos szol-gált és a kukoricás őrizetével van megbizva.

Mindezek alapján a csendőrség a nyo-mozást felvette s a tengeri közt élő Robin-zont figyeli. Nem lehetetlen ugyanis, hogy az illetőnek sulyosabb oka lehet a rejtőz-kedésre, mint a katona élettől való félelem.

Öng
a k

A c
tot kap
vajjor
énekes
még. T
dráma
aki a k

Ké
Tóth
van.
hogy

Fő
tünk a
melyrő

Sz
már ré
seltetik
kává s
Varjase
hogy a
vessze.
pok óta
után, k
vésznő
rögtön
pár tar
szembe
vetelés

— feny
Ma

megy.
ról azo
önkivü
te mag

A
rosba,
színel
vették.
tett va
irányá
Mindaz
ba, aho
őrség

*
tóra „
mozis
közöns
órán k
játstz
Külön
aktuál
többsz
sikerü

*
szinre
című f
gyekr

*
kellem
az Ap

*
két na

Öngyilkosság a kabaré-diva miatt

Későn jött távirat

A debreceni rendőrség ma este fele táviratot kapott, melyben az iránt volt érdeklődés, vajjon *Varjas Análné Tóth* Mariska kabaré-énekesnő a város falai között tartózkodik-e még. További soraiban pedig egy ismeretlen dráma kárpitjait lebbentí fel a távirat küldője, aki a következőket mondja:

Kérem azonnal táviratilag értesíteni, hogy Tóth Mariska Varjas Antalné kabaréje hol van. Ott van-e még. Kérem őt értesíteni, hogy Szücs Sándorral nagy baj van.

*Tóth Zsuzsanna
Pestszentlőrinc.*

Fővárosi munkatársunk utján érdeklődünk a tőlünk távol levő dráma részleteiről, a melyről nekünk a következőket jelentik:

Szücs Sándor, egy rajongó fiatalember, már régebb idő óta különös vonzalommal viseltetik *Varjas Análné* iránt. Szinte árnyékává szegődött a művésznőnek, úgy, hogy *Varjasék* debreceni utjokat is azért rendezték, hogy a rajongó fiatalember őket szem elől tévessze. Ma reggel *Szücs Sándor*, aki már napok óta kutat a művészpár tartózkodási helye után, kiutazott *Pestszentlőrinc*-re, ahol a művésznő hozzátartozói élnek. Itt heves jelenetet rögtönzött és kérte, tudassák vele a művészpár tartózkodási helyét. Hiába léptek fel vele szemben a legszigorubban, nem tágitott követelésétől:

— Itt lövöm magam föbe a szemük előtt! — fenyegetődött.

Majd mikor látta, hogy semmire sem megy, távozott a házból, néhány száz lépérről azonban újra visszatért, most már szinte önkívületben, *revolvert rántott s azzal föbelőtte magát*. Vérrel borítva rogyott össze.

A háziak nyomban letelefonáltak a fővárosba, ahonnan a mentők kivonultak a dráma színhelyére s az öngyilkosjelöltet ápolás alá vették. Megállapították, hogy a golyó nem tett valami nagy kárt a fiuban, mert a lövés irányától elfordult s csak a fület furta át. — Mindazonáltal beszállították a *Rókus-kórház*-ba, ahol ápolás alá vették. A debreceni rendőrség pedig a táviratra ezt a választ adta:

— Nevezettek a városból már távoztak.

Színház

* **Az Apollóban** tegnap került bemutatásra „Házasodik az uram!” című bohókás moziskeccs nagy sikerrel, telt ház előtt. A közönség kinem fogyott a nevetéstől egy órán keresztül, a szereplők pedig jókedvvel játsztak, öteletesek voltak valamennyien. Különösen tetszettek az ének-számok az új aktuális, szellemes kuplé-szövegek, amiket többször megújított a közönség. A nagy-sikerű szkeccs még 3 napig látható.

* **Az Apollóban** ma másodszor kerül színre és vászonra: „Házasodik az uram” című bohózatos szkeccs 3 felvonásban. Jegyekről nappal gondoskodik a pénztárnál.

* **Ha két órán keresztül** nevetni akar, kellemes, hívős és szellős helyen, jöjjön el az Apollóba, nézze meg a szkeccset.

* **Moziskeccs az Apollóban** ma és még két napig.

HIREK

*

— **Magyar miniszterek Párisban.** Párisból táviratozzák: Báró *Hazai Samu* honvédelmi miniszter öt nap óta inkognitóban Párisban tartózkodik és *Szirmay* vezérőrnagy társaságában megtekintette a város összes nevezetességeit. Hazai miniszter itt tartózkodását az új francia katonai törvényvel hozták összeköttetésbe. Ez az új törvény a három éves kötelező katonai szolgálati időt hozta be Franciaországba. — Itt tartózkodnak még *Herczegh Ferenc* és gróf *Bánffy Miklós*, az Operaház kormánybiztosa.

— **A debreceni kamara ujjaalakulása.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara egész területén befejeződtek a tagválasztások, épen csak *Beregvármegye* van hátra. A többi választás már jóváhagyást is nyert, a beregít és természetesen a debrecenit kivéve, ahol szintén elfeküdt másfél hónapig az akta az áldott jó közigazgatásban.

— **A kormány az árvízkárosultakért.** Besztercéről táviratozzák: *Sándor János* és *Ghillányi Imre* báró ma végigjárták a vármegye vezetőségének kalauzolása mellett az árvízsujtotta vidéket, délután *Szolnok-Dobokába* mentek át.

— **Az új főszámvevő esküje.** A mai tanácsülésen tette le a hivatalos esküt *Kondor Kálmán* Debrecen város új főszámvevője, aki augusztus hó 1-től veszi át hivatalát véglegesen és névlegesen is.

— **Sükri pasa — él.** Az egyik belgrádi újság, a „Balkán” azt a hirt közölte, hogy *Sükri basa*, *Drinápoly* védője, aki mindmáig bolgár fogságban van, kolerában megbetegedett és meghalt. A magyarországi újságok is közölték ezt a hirt, amelyet azonban megcáfol következő berlini távirat: A berlini török nagykövetségén kijelentették a „Neue Freie Presse” levelezőjének, hogy itt semmit sem tudnak *Sükri pasa* állítólagos haláláról. *Sükri pasa* *Filippopoliszban* hadifogoly és onnan még egyáltalában nem érkezett hír arról, hogy ott a kolera föllépett volna.

— **Látogatók a debreceni kamaránál.** Hire szárnyalván a debreceni kereskedelmi- és iparkamara előkelő és tőkéletes új berendezkedéseinek, sorra érkeznek az ország kamaráinak küldöttei, hogy megismerjék a debreceni állapotokat. Nemrégiben a kolozsvári, majd a temesvári, tegnap pedig a miskolczi kamara titkára *Sugár Ignác* dr. tett látogatást debreceni kamaránál. El volt ragadtatva a látottaktól.

— **Debrecen művészeti és ipari ösztöndíjai.** A városi tanács ma döntött a Koronázási- és a Meszena-alapokból kiadni szokott ösztöndíjakra beadott pályázatokban, 600—600 koronát kaptak képzőművészeti ösztöndíj címén *Nagy Ferenc* rajtanárjelölt és *Pálfi Piroska*, 300—300 koronát iparművészeti ösztöndíjként *Somoss István* iparművészeti növendék és *Géhl Zoltán*. A Meszena-alapból 600 koronát kapott mint kezdő iparos *Nagy István* puskaműves, 300—300 koronát továbbképzés céljából ifj. *Kiss Imre* timársegéd és *Faragó Sándor* építőipari segéd.

— **Női kész fehérneműk** kaphatók *Szabó Lajos* fiai vászon-üzletében.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

— **A debreceni kereskedelmi kamara az árvízsujtottakért.** A legutóbbi országos árvíz-csapások — az erdélyrészek mellett — tulnyomóan a debreceni kereskedelmi- és iparkamara, máramarosi, ugocsa, szatmári és szabolcsi vidékeit sujtották. A kamara az illető vármegyék alispánjaihoz fordult utbaigazító területi adatokért, most pedig *Szávay Gyula* titkár utazott ki első sorban a máramarosi elpusztult vidékekre, hogy megállapítsa képét és tervét azoknak a kötelezőeknek, amelyekkel a kamara, sürgősen segélyére kíván lenni a károsult közönségnek.

— **Antimilitarista iratokat keresnek Debrecenben.** A nagyvárad rendőrség táviratot intézett a debreceni rendőrséghez, melyben ezt bizalmasan kérte, kutasson az után, vajjon Nagyváradról Debrecenbe nem küldtek-e antimilitarista iratokat. Nagyváradon ugyanis fiatalemberekből *Hervé-társaság* alakult, mely a jelek szerint a debreceniekkel is érintkezést keresett, állítólag talált is. A debreceni rendőrség megfigyelése azonban eredménytelen maradt, mert semmi nyoma sincs itt az antimilitarista iratoknak.

— **Elítélt tüntető katonák.** *Olmütz*-ből táviratozzák: A „Pozor” jelenti *Szerajevó*-ból: A katonai törvényszék tegnap hozott ítéletet a százkettedik prágai gyalogezred három altisztjéről és negyvennégy közkatonajáról, akik a Boszniába való elutazás alkalmával részt vettek a tüntetésben. Mindnyájukat bűnösnek mondták ki és az altiszteket két-három évi börtönre, a katonákat tizenöt-harminc napi fogságra ítélték.

— **Számvizsgálat a debreceni kamaránál.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara állandó számvevő bizottsága délután a kamaránál ülést tartott s megvizsgálta a pénztár második negyedévi forgalmát, az illetékezelés eredményeit és a földmívelési miniszter számlájára szervezett téli háziipari tanfolyamok számadásait. A bizottság mindent rendben talált s erről jelentést tett a miniszternek.

— **Pusztít a hőség Newyorkban.** *Newyorkból* jelentik: A tegnapi nap volt a legmelegebb ebben az évben. A hőmérséklet árnyékban harminnégy fok volt. A lakosság a hőségtől nagyon sokat szenved és az éjeleket többnyire parkokban a házak tetőjén töltik. A hőség több száz szerencsétlenséget is okozott. Nagyon sokan napszúrást kaptak és többen bele is haltak.

— **Képtolvaj gróf.** *Rómából* táviratozzák: Néhány nappal ezelőtt vakmerő lopást követtek el a páduai *San-Massino* templomban. Egy éjszaka eltűnt *Tiepolo*-nak két híres képe, az egyik a *Szent Szűzet*, a másik *Keresztelő Szent Jánost* ábrázolja. A nyomozást rögtön megindították, de napokig nem tudták a tolvajok nyomára jutni. Most végre sikerült elfogni a tetteseket. Mint *Rómából* jelenti egy távirat, a lopás gyanúja alatt letartóztatták *Gritti* gróft és kedvesét, akik *Velencében* laknak.

— **A mai monstre kabaré-est.** Az „Uránus”-színház vásártéri helyiségében ma este *L. Farkas Pál* javára egy monstre-kabaré előadás rendeztetik, melynek teljes jövedelme *Farkas Pált* illeti meg. A nemes lelkű igazgatóval *Suchán Rezsővel* karöltve járnak el a még városunkban időző művészeink is, akik ez alkalommal *Farkas* javára díjmentesen fognak vendégszerepelni. A kitért mozgó-képsorozat mellé illeszthetjük a következő vendégszereplő neveket: *Borbély Lili*, *Varjas Tóni* és felesége *Tóth Mariska*, *Csanádi Irma*, *Székely Gyula*, *Mártonfalvy György*, *Kassai Károly*, *Zobel Elza*, *Schott Rózsi*, *Márkus József*, az előadás rendezését *Kemény Lajos* vállalta magára, míg a konferálást *Farkas Pál* végzi. Az előadás kezdete pontosan 9 órakor. Mérsékelt felémelt helyárak. Számozott jegyek előre váltathatók az *Uránus-színház* pénztáránál (*Korona-passage*) d. e. 9 órától 1 óráig, d. u. 2-től íci 8-ig, azontul a vásártéri színház pénztáránál. Telefon 328.

— „*Muki*” a világ legjobb légyölője, darabja 10 fillér *Mentze Henrik* újdonságok áruházában.

— **Támadás egy ügyvéd ellen.** Mátészalkáról táviratozzák: Inzultus érte tegnap délután a mátészalkai ügyvédi kar egyik legrégebb és legtekintélyesebb tagját, G. H. doktort, aki a helybeli önszolgálati egyesület ügyvédje. Az ügyvéd a végrehajtóval kocsin kiment a mezőre buzát foglalni és a kerülővel előszóllította az ott foglalatokodó Oláh János gazdát, aki kezében vasvillával jelent meg és indulatos hangon tiltakozott a foglalás ellen. Az ügyvéd ügyfele utasítására annál inkább ragaszkodott a foglaláshoz, mert más foglalni valója nem volt a gazdának, miután a vagyont átíratta felesége nevére. A dühös gazda bosszúságában, hogy kezeségből kifolyóan másért kell fizetnie, rátámadt vasvillával a különben is betegeskedő ügyvédre, hatulról vasvillával többször ráütött, majd eléje kerülve, kezével többször felé sújtott. Az ügyvéd iránt átalános a részvét. A magáról megfélemlített Oláh gazda ellen, aki a mátészalkai gazdatársadalom egyik legjobb nevű tagja, az ügyvéd megtette a följelentést.

— **400.000 márkás sikkasztás.** Mannheimból táviratozzák: Husz esztendő óta állott az itteni Zimmer Testvérek nagykereskedő cég szolgálatában Mayer Gyula. — Főkönyvvezető és pénztárnok volt, gazdái feltétlenül megbiztak benne. Most megszökött Mayer és a cégtulajdonosok rájöttek, hogy az évek során 400.000 márkát sikkasztott.

— **Végzetes baleset a pusztán.** Végzetes balesetről kapunk hírt a délutáni órákban. A közeli Hartstein Nándor-féle birtokon Földvári Sándor 52 éves béres az aratóknak ivóvizet szállított. Egy 876 literes vízzel teli hordót vitt kocsiján, mely elé két bivaly volt befogva. Az állatokat a legyek annyira bosszantották, hogy megvadultak s a béres a hordó súlyának lökéséül a kezek alá került, melyek mellén is áthatoltak. Halálos sérülésekkel szállították be a debreceni közpórházba, ahol állapotát reménytelennek mondják. A szerencsétlenül járt embernek hét gyermeke van, akik bevető falatukat veszítik a végzetes baleset folytán.

— **Ma látható utoljára az „Uránus“** (Korona-passage) kitűnő műsora. 1. Pathé ujság, a multheti világesemények. 2. Peggy kalandja, életkép. 3. Csülök szereti a tisztaságot, komikus. 4. A pusztá árva. Indus történet. 5. A jó szimat, bohózat. 6. A gyíkok, színes kép, ismeretterjesztő. 7. Fortuna szerén, drámai színjáték 3 felvonásban. Előadások kezdete pontosan 8 és 10 órakor. Folytonos bemenet. Rendes helyárok. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek. Jegyek előjegyezhetők 3—28. telefonon, vagy személyesen az Uránus irodájában.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

Ma augusztus hó 1-én és a következő esteken a

NEMZETI MULATÓBAN

a vasúti állomással szemben rendkívül szórakoztató műsorral új tagok, új énekek és táncszámokkal a következő tagok lépnek fel

Vajda Flóra,
előadó és énekesnő.

Eperjessy Gitta,
énekesnő.

Gombos Mici,
cuplé énekesnő.

Sugár Illi,
kabaré diva.

Miklóssy Illi,
táncosnő.

Palma Claire,
táncosnő.

Szántó nővérek,
nemzetközi táncosnők.

**Kármester
Szécsi Elemér.**

Egész éjjel nyitva.

Rendes árak. Kezdete este 10 órakor. Berki Lajos cigány zenekara reggelig muzsikál. Számos látogatást kér **RÖSNER A.**

Mélységes fájdalommal, a föld poráig sújtva jelentjük, hogy a leggyengédebb, legszeretettebb leány, testvér, sógornő, nagynéni és páratlan barátinő

ROSINGER GIZELLA

életének 40-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 30-án csendesen elszenderült. Drága halottunkat pénteken, aug. 1-én délelőtt 11 órakor a halottas házból — nagyerdei 2. sz. városi villából — kísérik utolsó útjára és helyezik örök nyugalomra. Adjon a tulvilág Neki örök, csendes nyugodalmat!

Rosinger Lajos atyja. Gyémánt Samu né Rosinger Amelie, Ernst Vilmosné Rosinger Hermína, Rosinger József, dr. Radák Henrik testvérei. Gyémánt Samu, Ernst Vilmos, dr. Radák Henrikné sógorai és sógornője, Rosinger Józsefné Gyémánt Ilonka, Ernst Imre, Ernst Irénke, Radák Ágota unokanővérei és unokaöccse. Wassermann Helén barátinője.

Köszönetkifejezést kérjük.

— **Véresre rugta a ló.** Egyekről jelentik nekünk: Patócs László 15 esztendő kishéres a lovak ápolásával volt elfoglalva. Amint az egyik paripát vakarta, a kényes természetű ló kirugott s oly szerencsétlenül találta a kishéres arcát, hogy az orrcsontja eltört s egész jobbarca felhasadt a patkó nyomán. Súlyos sérüléssel az est folyamán beszállították a debreceni közpórházba. Mint itt értesültünk, a gyermek a ló-rugas következtében szemét is annyira megsértette, hogy félfő, elveszti látóképességét.

— **Csalás a jogi szigorlatokon.** Berlinből táviratozzák: Az ügyészség rendeletére tegnap délután a rendőrség több neves ügyvédnél házmotózást tartott. — Felmerült ugyanis az a gyanu, hogy egyes ügyvédek elkészítették a joggyakorlatok szigorlati tételét az írásbeli vizsgákon és így félrevezették a vizsgáló-bizottságot. A motozás terhelő bizonyítékokat derített ki és az ügyészség megindította a bünyfenyítő eljárást a kérdéses ügyvédek ellen.

— **Fajborok palackozva** literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Lövés élestöltéssel.** A m. kir. debreceni 3. honvéd gyalogezred f. évi augusztus 15. és 16-án reggel 7 órától délután 1 óráig a Sárkut-tanya mellett levő harcászati lövészterületen élesgolyóval céllovészteret tart.

— **Kegyetlen tréfa.** Valenciából táviratozzák: A bikaviadalon szörnyű szerencsétlenséget idézett elő egy megdöglött tréfa. Fiatalemberek fogadtak egy társukkal, a ki vállalkozott rá, hogy mikor az ezernyi nézőközönség leleketfojtva nézi a toreador küzdelmét, megriasztja a közönséget. A legizgalmasabb pillanatban el is kiáltotta ez magát:

— Meneküljön, aki tud!

Leirhatatlan lett a pánik. Egymást letaposva, hanyatt-homlok rohant mindenki. — Mikor az aréna padsorai kiürültek, négy holttest és több mint hetven súlyos sebesült hevert a földön.

— **Levágta a kezefejét.** Takács József dohányos Aufrecht Vilmos kismacsi birtokán segédkezett az aratásnál. Amint az aratógép körül foglalatokodott, a gép balkeze fejét becsipte s azt csuklóban elvágta. A debreceni közpórházban ápolják.

— **Rendőri hírek.** Cziganev Tódorné feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki Piac-utcai lakásából, mialatt gyermekével együtt az udvaron foglalatokodott, dublár-arany nyakláncát, amelyen egy fészület függött, ellopta. — Egy zálogjegyet találtak, melyet igazolt tulajdonosa Szent Anna-utca 9. szám alatt átvethet.

— **A vásárló közönség** szíves figyelmét felhívom, hogy az előre haladott idény miatt az összes raktáron lévő szalma és panama kalapokat 20% árengedménnyel kiárusítom kiváló tisztelettel. Frank Imre uri-divat üzlete a Dréher-sörcsarnok mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	817 50
Országos hitel	620 50
4 szászalkos koronajáradék	81 10
Államvasút	694 —
Jelzálogbank	414 —
Rimamurányi	692 50
Balgótarjánai	748 —
Közúti vasút	638 50

Irányszai:

Magánleszámtólási kamatláb:

Bécs 5 7/8 %, Berlin 4 3/4 %, London 4 3/16 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szava E. (Strasser és König) dobr. búzamátyos távirati jelentése	—
Szava májusra	11 45
„ júliusra	11 90
„ 1913. okt.	9 69
Roz. októberre	—
„ júliusra	—
Zab októberre	8 25
„ júliusra	8 —
Tengeri 1913. év júliusra	8 —
aug.	7 82

Készár 5-tel drágább.

Állami szállítások. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara közli: Tüzifa és széna szállítására irt ki ajánlati felhívást a 7-ik hadtest. Bővebb felvilágosítás a kereskedelmi- és iparkamaránál nyerhető. A temesvári 7-ik és a kassai VI-ik hadtest 4900 mm. széna szállításra irt ki versenytárgyalást. Pályázni augusztus 8-ig lehet. Fölvilágosítás a kereskedelmi- és iparkamaránál szereshető. — Szivarládácskák szállítására irt ki ajánlati versenytárgyalást a központi dohányjövődéki igazgatóság. Határidő szeptember 6. Hirdetmény a debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál betekinhető.

A nagy termés. A világ buzatermése, mint a hivatalos statisztika demonstrálja, ebben az évben rekordot ért el. Csaknem valamennyi országban nagyobb volt az eredmény, mint az előző évben. Első a vezető államok közt Oroszország, amelynek aratási eredménye valóságos mesés. Mellé sorakoznak az Egyesült Államok és Kanada. Ez óriási eredményekkel szemben a világpiac forgalmában a csekélyebb eredményt produkáló országok, köztük Magyarország és a dunamenti más országok nem játszanak szerepet.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyület a következő fizetésektelenségeket jelenti: Balázs János Gyergyóremete, Kiss Albert Tiszafüred, Bogdán Miklós Déva, Vogl Gyula Győr, Cziner Ilona Budapest, Stern Adolf Élesd, Beregi Kálmáné Aninosza.

Raktárnokot,

nőst, lehetőleg kevés gyermekkel, azonnali belépésre keres a **Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.** Böszörményi-ut 15.

Mack félé
KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer

Százezer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban á 15,30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér. **GOTTLIEB VOITH, WIEN III/1** Mindenhol kapható.

ÜG
25—40
ajánlk
pénzbe
ZEMPI

NŐ
igen o
Női Kalap

Gy

önmű
Jótállás

vaki
„PER
kifőzés
napon a
Gyár:

DALMA

ÜGYES

25—40 év körüli agilis, nős egyén ajánlkozzék fix alkalmazásra :: :: ::
pénzbeszedőnek és üzletszerzőnek
ZEMPLINER, HATVAN UTCZA 17.

NŐI KALAPOK

igen olcsón, nagy választékban kaphatók a Női Kalapgyár raktárában, Simonffy-u. 2. (Városi bérház)

Gyermekjáték
 a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószerrel.
 Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül.

Félórai főzés után
vakító fehér ruhát!
 „PERSIL” kiméli a vásznat és a fehérneműt az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: **Gottlieb Voith, Wien III.**
 Kapható mindenütt.

Telefon 945. ::: Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető
SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaok olcsón kaphatók.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
 uri szabó divattermébe a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
 városi újbérház 26. A nagy-érdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS
CIPŐKRÉM
 Minősége kitűnő puhit, tisztít fényesít.

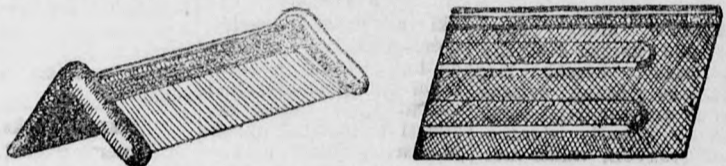
Gyártja: **HERCZEG és GEIGER**
 csász. és kir. udvari szállító Budapest.
 KAPHATÓ MINDENÜTT.

A SZATMÁRI ELSŐ CSERÉP- ÉS TEGLAGYÁR RÉSZV.-TÁRS.-NÁL

E cserép az országban a legkitűnőbb gyártmány. — Fagy ellenálló. — Szállítás közben nem török. — Színe a legszebb rózsapiros. — Minden hatósági és állami építkezéshez hivatalosan el van fogadva. :: ::

bármily nagy mennyiségben kapható a legkitűnőbb és legjobb minőségű (waggon vételnél) 1000 darabonként:

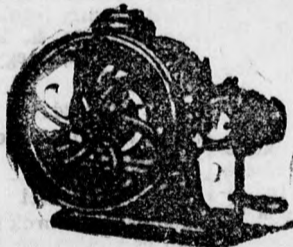
Bordás (falcos) cserép 66—K, vasúti kocsiba rakva 70—K.
 Hódjarku kis cserép 30—K, vasúti kocsiba rakva 32—K.

:: Vizonteladónak ::
 kedvezmény adatik.

Vidéki megrendelések a Részvénytársaság igazgatóságához intézendők. Utalványt a városban Szeles Béla vaskereskedőnél (Deák-téren) s a batizi úton levő gyártelepen lehet váltani.

A világhírű és a legújabb rendszerű

BOLINDER
NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
 Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12—76.

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-
cipőpaszta
„NIGRIN”

a legszebb fényességet adja :: és a bőrt tartóssá teszi.

Véd--jegy

!! Mindenütt kapható !!

Tíz szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Videkről
apróhirdetéseket legelőszérőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén eifér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Jeligés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadóhivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Drágám!
Ma persze nem leszel segítségemre a sok-sok hajtűm kiszédésénél? Ne légy ideges. Szeress nagyon! Irjál egy szép, drága levelet, a melyet úgy várok hogy no. Százmilliószor csokollak, öllelek. 409

Gsinoz,
független orosz bölgy 150,000 korona készpénz hozomány, kesőbb meg nagyobb örökség, osztrak vagy magyar lejtet óhaj. Csakis komoly ajánlkozók (vagyon, vallás melles) írjanak, de ne névtelenül, erre a címre: „Hymen, Berlin 18. 1809

Édes anyám
a pénzt megkaptam, azonban beszélni is szeretnék veled. Bármely időben rendelkezésedre állok, csak tudás hol és mikor találkozhatnánk, Szeretnék vasárnap visszautazni szegedre. Tanácsaid szerint fogok cselekedni. Levelet esetleg a kiadóhivatalba küldhetsz. Törvénytelen fiad. 407

Piros rózsza,
Aradi, Titoktartás, Kedves, Mintaférj, Szerény, Boldogság, Komoly, Szóke, halas, jeligekre levelek vannak a kiadóhivatalban. 410

Barna leány
zsidó intelligens, mintegy 30-35 éves uri emberhez férjhez menne. Van némi hozomány, állandó keresete, mely mellett saját háztartását is jól elláthatná. Esetleg fiatalabb özvegyhez is menne, 1-2 gyermek nem akadály. Csakis komoly urak ajánlatát kérem „R. A. 25.” jelige alatt a kiadóba. 430

Egy
csinos nevelőnő ismeret-séget kötne egy intelligens uri emberrel, kivél szabad idejét eltölthetné. Levelet „Arva” jeligére kér a kiadóhivatalba. Kizárólag ideális ismeretséget keresek érdek kizárva. 413

Uri leányt
17-18 éveset szini vagy más pályára segitene fiatal nri ember. Levelet „Diplomás” feligére f5-posta postrestant kér, 412

Zsófia.
Levelet küldtem a kívánt helyre, ha nekem ír, jelezze e lapban. Dixi. 431

Szeretnék
házasság szempontjából megismerkedni olyan urral, kinek némi vagyona van és aki nekem gonetalan életet biztosíthatna. Nem flirtelésről van szó. Komoly céltudatos leány vagyok, aki elég jól tájékozódottsággal megtud felelni hivatalásnak. „Mama 1025” jelzés alatt megtalálja a levél a kiadóban. 432

A KERÜLETI BANK M. SZ.
1798
üzleti helyiségét ::
augusztus elsejétől fogva
Kossuth-utca 11. szám alá,
a Kölesönsegélyző régi helyiségébe
helyezi át.

Állás

Könyvelő,
aki a főkönyvvezetés, mérlegcsinálás minden ágában kitűnő gyakorlattal bír, pénzintézetnél vezető állást töltött be, állását változtatni óhajta. Esetleg több helyen könyvvezetést is vállal. Jelenleg is minden délután szabad idő felett rendelkezik. Cim a kiadóban. 388

Gép-
és gyorsírásban, valamint könyvelésben jártas kisasszony irodába ajánlkozok. Cim a kiadóhivatalban. 359

Bejáró könyvelést
husz koronáért vállalom. Cim a kiadóban. 411

Gazdaságba
ajánlkozok 26 éves volt önálló kereskedő megfelelő állásra. Ajánlatokat „Gazdatiszt” jeligére a kiadóba kérek. 413

Házgondnoki állást
keres intelligens, kereskedelmileg képzett magánhivatalnok, aki példás rendet tud fenntartani. — Szíves ajánlatok „Megbízható” jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 324

Érettségizett
fiatalember órák adására esetleg javító vizsgák előkészítésére vállalkozik. Cim a kiadóba. 404

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Merséket árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Alkalmazás
Üveges tanuló Blattner Józsefnél felvétetik. Csapó-utca 1. szám alatt. 1759

Mindenes
cselédet, a ki jól főzni is tud felveszek. Piac-utca 77. kereszt épület első emelet. 402

Helyben
és vidékre lapúrított keresünk. Úgyes embernek 5-6 korona napi jövedelem. Jelentkezni lehet e lap kiadóhivatalában. 341

Különte

Megnyit
a „Béka áruház” Piac-és Hatvan-u. sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 f., nagy szobaszőnyeg 10 K, ággy garnitúra 8 K, ruhaszövet 1 K, 3 rétü ággy-madrac 10 K, 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készíték. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Hazi koszt
Hatvani Károlyné (Kossuth-utca 25.) kosztosokat fogad el házon kívül vagy házban. Az által hogy 3 napi előfizetést is elfogad, alkalmat akar nyújtani arra hogy mindenki meggyőződést szeressen a koszt kiválóságáról. 415

Diszokleveleket,
cimlaptervezeteket, reklamnyomatványokat, hirdetések és plakátokat készít grafikus művész. Cime a kiadóhivatalban. 325

Vállalatok
elemibe, polgárba járó gyermekeket teljes ellátás, német szóra, havonta 60 koronáért. — Dworákné Felka, Szepes, b. 414

Gimnáziumi
kisebb tanulók a kollégium közvetlen közelében teljes ellátásra elfogadtnak. Cim a kiadóhivatalban. 427

Podrász-
termemet Kossuth-utca 2. szám alá, városháza-épület helyezett át. — Möldner József. 428

Celluloid CIMENTÁBLÁK
üggyvéd urak részére megrendelhetők kiadó hivatalunkban.

Lakás

A városhoz közeli
külsőségben két szobás lakást keresek mellékhelyiségekkel és kerttel, esetleg kisebb házat vennék bérebe. Ajánlatot vagy címet tessék a kiadóhivatalban leadni 323

Miklós-utca 21.
Egy udvari lakás 4 szoba, előszoba hozzátartozóval; ugyanott 2 szoba, előszoba hozzátartozóval; 1 irodahelyiség 1 szobával kiadó. Értekezhetni a keresztépületben. 315

Piac-n.
47. sz. a. egy csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. 408

Kiadó
előszoba, két szoba, konyha, kamara és pincéből álló külön épület. Széchenyi-kert, Huszár-utca 13. sz. a. 412

Kiadó

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Egy üzlethelyiség
Hunyady-utca 13. sz. a. kiadó. — Értekezhetni ugyanott. 1808

Egy jóforgalmu vendéglő

a város közepén, más vállalat miatt azonnal eladó. Átvételhez 15 ezer K szükséges. 1800 Cim a kiadóhivatalban

Adás-vétel

SZLATNIN-VIZ
a legjobb hűghajító. Kapható a Deutsch-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi-palota. Telefon 79. sz. 1755

Utazókosarak,
kézibőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél, Piac-utca 52., megyeház mellett. 26

11 holdas
tanya az Ujföldön eladó. Cim a kiadóban. 429

Szentimrei
sajáttermésű borok nagyban és kicsinyben. Darabos-u. 56. 411

Eladó
Nyil-utca 112 számú jól jövedelmező ház. 1779

Nagy kassza
pánczélszekrény, egészen új eladó. Cim a kiadóhivatalban. 400

Pult
berendezés olcsón eladó. Megtekinthető d. e. 9-12-ig és d. u. 3-6 óra között. Cim a kiadóhivatalban. 401

Butor
elutazás miatt majdnem új olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 403

Makulaturapapiros
olcsón kapható Piac-u. 49. sz., I. emeleten, a második udvarban. 314

Uj! Uj! találmány Uj! Uj!
Nincs többé kifakult, átzizzadt, peccéses, kopott SARGA CIPO bármilyen színre be lehet festeni. — Eredeti, új szint kap. Átfestés egy pár 1 korona FALUSSY KÁROLY cipésznel, Csapó-u. 41. 187

Használt
kopirprés kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 390

Kimaradt
üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók. 312

Zománcz CIMENTÁBLÁK

feliratok, számok megrendelhetők Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Ház,
mely ál egy háromszobás és két szobás lakásból, nagy gyümölcskerttel eladó. Bővebb felvilágosítással, a kiadóhivatal szolgál. 364

Kopirkönyvek,
valódi Heller patent, a legkeresettebb gyártmány, 1000 lapos 4 60 kor., 500 lapos 2 60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-u. 49. 311

Zsákok,
rostáló- és vízmentes ponyvák olcsón beszereshetők Fohn zsáküzletben, Deák Ferenc-utca 14. Iparkamara bérpalotájában. 1557

Szenvedélyes
jelvénygyűjtő egy amerikai jelvényt keres megvételre. Vevő neve meg tudható a kiadóban. 348

Egészen
kicsi vaskonyha igen olcsón eladó. Darabos-u. 48. sz. 330

Használt,
de jókarban levő kerékpár megvételre kerestetik. Miklós-utca 22. 302

Fajnyulak és fajgambok
olcsón eladók. Tégláskert, Szepesi-u. 10. 308

Kiadó.
A református egyház bérpalotájában Hatvan-utca 1. sz. alatt több kisebb-nagyobb lakás azonnal kiadó. 397

! Úgyes, tisztességes !
kimérősegéd
felvétetik pálinkaüzletbe. Értekezhetni Áron Manó és Társa irodájában :::: Széchenyi-utca 22. sz.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdu vármegye :::: szállítói ::::

DEBRECZEN,

Kistemplom- :::: bazár ::::

Egy
ebédlőberendezés megvételre kerestetik. Boldogfalva-u. 8. 306

Eladó
jó forgalmu vendéglő, kevés pénzzel megvehető. Választ kér „Friedmann” jeligére Hajduböszörmény postrestant. 336

Gramafon
megvételre kerestetik. Ajtó-u. 26. 328

Egy
jól kijátszott hegedű eladó. Bercsényi-utca 69 szám. 401

Eladó
a hadházi vídi földön 22 hold föld, előnyös feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 391

Mérlegképes könyvelő állást keres.
Cim a kiadóhivatalban

Egy
jó karban levő gramafon eladó igen olcsón. Széchenyi-u. 11 sz. 395

Eladó
57 hold magyar föld, 4 hold jó termő szőlő bekerítve urilakással, tejgazdasággal, igen közel az állomáshoz. Esetleg bérebe is adható. Lengyel József Nyiregyháza, Zöldségtér 9. 398

Birtok
Hajduböszörményben 39 hold réti föld, 1 hold 274 négyszögöl, déli lucernas, más körülmények miatt azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 393

Bocska-kertben
7 hold szőlő, elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, fél holdas részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-u. 33. 5

Egy
fiatala nőstény bulldoff faj kutya a legutáncosabb eladó. Arany János-utca 21. 414

Korlátlan
italmérés tözsdével egybekötött üzlet, 20 hold föld, cement gyár együtt vagy anélkül bérebe, esetleg eladó Róth Dávidnál Vámosláz, u. p. Micske, vasut állomá, Vedres-ábragy. 430

FÜRDŐRUHÁK, KALAPOK, CZIPÓK NYÁRI PAPANOK, Dörzs törülközők

!!! Óriási választékban !!!